

BE-A0518_721707_802386_DUT

Inventaris van het archief van de Ierse minderbroeders

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:.....	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Voorwaarden voor de reproductie.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Archief.....	5
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	7
Archief van de Ierse minderbroeders.....	7

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

Archief Iederse minderbroeders

Periode:

begin 18e eeuw-1797

Archiefbloknummer:

BE-A0518.2366

Omvang:

- Laatste bestanddeelnummer: 15004.00
- Omvang geïndexiseerd: 0.03 m

Archiefbewaarplaats:

Rijksarchief te Leuven

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

De archiefstukken zijn vrij raadpleegbaar.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie gelden de voorwaarden in tarieven van toepassing in het Rijksarchief.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Klooster van de Ierse Minderbroeders te Leuven

GESCHIEDENIS

In 1607 kwamen Ierse minderbroeders uit Salamanca in Leuven aan om een klooster op te richten dat moest dienen om hun toekomstige missionarissen op te leiden. De provinciaal van de Ierse minderbroeders had daarvoor de toestemming gekregen van koning Filips III (1606), van paus Paulus V (1607) en van de aartshertogen (1607). In 1609 was het college gewijd aan Sint-Antonius in ieder geval een feit. Het jaar erop kopen ze een pand aan de Varkensmarkt (Pater Damiaanplein), dat geleidelijk werd uitgebreid op de aangrenzende terreinen richting Dijle. Het Iers klooster van Leuven werd een intellectueel centrum dat vooral op gebied van historiografie, taalkunde en theologie van zeer hoog niveau was. Het zou voor de bewaring en verspreiding van het Keltisch literair erfgoed van cruciaal belang zijn. Het klooster had bovendien als enige, behalve in Rome, een drukpers van Gaelic karakters. De grote toevloed van novicen zorgde ervoor dat het klooster al snel overbevolkt was, waardoor in 1630 een gelijkaardige college in Praag werd opgericht. De toevloed bleef echter spectaculair. Tussen 1607 en 1794 werden volgens de Mechelse wijdingsregisters niet minder dan 356 Ierse franciscanen gewijd. De achttiende eeuw zag het aantal nieuwe roepingen echter verminderen. De politiek van het Oostenrijks gezag om kloosters binnen de erflanden onafhankelijk te maken van buitenlandse invloed, raakte de Ierse minderbroeders in de kern van hun activiteiten. De toevloed van Ierse minderbroeders uit het klooster van Praag, gesloten door Jozef II of uit Frankrijk zorgde voor fractievorming en tuchtproblemen. Een afschaffing door de centrale overheid kon in 1784 nipt vermeden door het college onder toezicht van de aartsbisschop te plaatsen. Het klooster werd in 1797 afgeschaft. De kloostergebouwen werden via stromannen opnieuw aangekocht, maar de heropstart bleek moeizaam. In 1822 werd het opnieuw verkocht en kende ondertussen een aantal gebruikers maar de gebouwen zijn grotendeels intact gebleven. Vanaf 1925 is het gebouw weer in handen van de Ierse franciscanen.

ARCHIEF

Vooraleer het Iers college werd afgeschaft, besloten de minderbroeders in de zomer van 1792 hun waardevolste archiefstukken te verzamelen en naar Rome te versturen. De rest van het archief kon voor een stuk beschermd worden door de laatste hoeder van de orde James Cowan, die een aantal nummers verborgen hield voor het Franse bestuur. De bibliotheek en later in 1822 het

verborgen gehouden archief werden zorgvuldig naar Wexford verzonden. In 1872 werd het archief uit Rome als voorzorgsmaatregel naar Ierland getransporteerd wegens de onzekerheid van de Italiaanse eenmaking. Zo werden beide delen weer verenigd. Dat archief werd in het klooster van Merchant Quay in Dublin ondergebracht. Vandaag wordt het archief in Killiney bewaard.

Taal en schrift van de documenten

De stukken zijn in het Frans en het Latijn.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

15004	ARCHIEF VAN DE DE IERSE MINDERBROEDERS Proces-verbaal van afschaffing van het klooster, met bijlagen. Jaar V.	1 omslag
15004 /BIS	Obituarium van het Sint-Antoniuscollege van Leuven, met gegevens van 1608 tot 1731. [begin 18de eeuw].	1 deel